

9. 11.2016

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntö STM068:00/2015/31.8.2016

LAUSUNTO

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt puolustusministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi ja niihin liittyviksi laeiksi.

Puolustusministeriö esittää lausuntonsa pyydetyllä tavalla vastauksina lausuntopyynnön kysymyslomakkeeseen. Koska osa kysymyksistä on lähinnä poliittisluonteisia arvo- ja tarkoituksenmukaisuuskysymyksiä, puolustusministeriö ei virastona ota niihin kantaa. Sen sijaan valmius- ja varautumiskysymyksiä koskevat sekä eräät puolustusvoimien toimintaan ja viranomaisyhteistyöhön liittyvät kysymykset kaipaavat täsmentämistä ja täydentämistä. Monilta osin tämä toteutuu, kun valmius- ja varautumiskysymyksiä valmisteleva työryhmä saa työnsä päätökseen.

Liitteenä olevan kysymyslomakkeen sisältö siirretään pyydetyllä tavalla sähköiseen muotoon.

Ylijohtaja

Teemu Penttilä

Hallitusneuvos

Timo Tuovinen

LIITE: Kysymyslomake

Lausuntopyyntökysely

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyssä on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommenteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenveto-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvetosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvetosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastausta ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Tämä on kyselyn tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyynnön käsittelyn helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn.

Sähköisen kyselyn Internet-osoite: <https://www.webropolsurveys.com/S/4AE74008A6E14B22.par>

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antavat:

Projektijohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, tuomas.poysti@stm.fi

Osastopäällikkö, ylijohtaja Päivi Laajala, p. 0295 530026, paivi.laajala@vm.fi

Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, pekka.jarvinen@stm.fi, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki sekä voimaannpanolaki

Lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, p. 02955 30266, eeva.maenpaa@vm.fi sekä

lainsäädäntöneuvos Ilkka Turunen, p. 02955 30097, ilkka.turunen@vm.fi, maakuntalaki ja maakuntajakolaki

Budjettineuvos Jouko Narikka, p. 02955 30017, jouko.narikka@vm.fi, maakuntien rahoituslaki

Lainsäädäntöneuvos Minna-Marja Jokinen, p. 02955 30820, minna-marja.jokinen@vm.fi, laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, omaisuuslainsäädäntö

Lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki, p. 02955 30414, marja.isomaki@vm.fi, henkilöstökysymykset

Hallitusneuvos Panu Pykönen, p. 02955 30225, panu.pykonen@vm.fi, verokysymykset

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Jenni Lahtinen, p. 02951 63003, s-posti jenni.lahtinen@stm.fi

Osastosihteeri Miki Höijer, p. 02951 63211, miki.hojjer@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi

Puolustusministeriö

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Timo Tuovinen

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

**Hallitusneuvos Timo Tuovinen,
Puolustusministeriö, PL 31, 00131 Helsinki
sähköposti: timo.tuovinen@defmin.fi
puh. 0295 140 211**

Valmius- ja varautumiskysymysten asiantuntija (KP Nergin johtaman valmistelutyöryhmän jäsen):

Vanhempi hallitussihteeri Jenni Herrala

jenni.herrala@defmin.fi

puh. 0295 140 072

Puolustusvoimia koskevien kysymysten asiantuntija:

Sotilalakimies Juho Melaluoto

juho.melaluoto@mil.fi

puh. 0299 500 815

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä

9.11.2016

Toimielimen nimi

Puolustusministeriö

Onko vastaaja*

kunta

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

maakunnan liitto

muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

valtion viranomainen

järjestö

joku muu

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteena on kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä hillitä palveluista aiheutuvia kustannuksia 3 miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä.

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa? **ei kantaa**
2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa? **ei kantaa**
3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa? **ei kantaa**

Kysymyksiä maakuntalaista

4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?
  - a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. **ei kantaa (avotila)**
    - Puolustusvoimien alueellisia yhteistyötahoja ovat nykyisin muun muassa poliisi, pelastuslaitokset, Aluehallintovirastot (AVI) ja ELY-keskukset. Esitysluonnoksesta ei käy selvästi ilmi, mitkä AVI:n ja ELY-keskusten tehtävistä siirtyisivät perustettavan maakuntahallinnon alle. Siksi muutosten vaikutuksiin ei kyetä tässä vaiheessa ottamaan tarkemmin kantaa.
5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?
  - a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. **ei kantaa (avotila)**
    - On tärkeää, että maakunnan varautumisesta ja valmiudesta säädetään riittävän tarkasti. Maakunnan varautumistehtävä (luonnoksen 6 §:n 1 momentin 22 - kohta) on luonnoksessa sidottu yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan. Kuitenkin

on huomattava, että strategialla ei ole oikeudellisesti sitovaa luonnetta, vaan se on valtioneuvoston periaatepäätös. Nykyisestä yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta voitaisiin mainita lain perusteluissa, mutta lakitekstissä varautumisesta tulisi säätää oikeudellisesti sitovasti ja yleisemmällä tasolla. Maakunnan omasta varautumisesta ei tehtäväpuolella (6 §) ehdoteta säädettäväksi luonnoksessa, vaikka aineellinen säännös löytyy 137 §:stä. Varautumisesta olisi selvyuden vuoksi syytä säätää myös 6 §:ssä (tehtävä ja toimivalta sen hoitamiseen) Lakiluonnoksen 137 §:n perusteluissa voisi tarkemmin kuvata, mitä varautumistehtävä tarkoittaa toimenpidetasolla. Nyt perustelut ovat varsin yleisellä tasolla.

Alueellisen varautumisen yhteensovittamista ei ehdotuksessa mainita maakunnan tehtävänä. Siitä ei myöskään ole aineellista säännöstä. Säännös tulisi lisätä lakiin. Erillinen valmius- ja varautumiskysymyksiä käsittelevä työryhmä (KP Nerg puheenjohtajana) on valmistellut säännösehdotuksen.

Valmius- ja varautumiskysymyksiä valmisteleva työryhmä on myös laatinut kattavan ehdotuksen varautumiskysymysten järjestämiseksi ja niistä säätämiseksi.

6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoiminen näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Esitysluonnoksessa ei ole kuvattu viranomaisten ja maakuntien eikä maakunnan palvelulaitoksen välistä yhteistoimintaa riittävästi. On tärkeää, että lakiin kirjataan ainakin yhteistoimintatasot ja vastuut eri viranomaisten sekä maakunnan ja maakunnan palvelulaitoksen välillä.

8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)

e. ei kantaa (avotila)

9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Puolustusvoimien toiminnan kannalta on tarpeen, että laissa määritellään myös ne asiakokonaisuudet, jotka jäävät kuntien vastuulle viranomaisyhteistoiminnassa uudistuksen jälkeen.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain:

10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Esitysluonnoksesta ei käy selkeästi ilmi maakuntien SOTE-yksiköiden toiminnan liittymäpinnat puolustusvoimien alueellisiin toimijoihin, joita ovat esimerkiksi Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen alaiset logistiikkarykmentit, Sotilaslääketieteen keskus ja joukko-osastot. Esitys vaikuttaa muun muassa puolustusvoimien palkatun henkilöstön työterveyshuoltoon, asevelvollisten kutsuntatarkastusten toteutukseen ja varusmiesten palveluksen aikaiseen erikoissairaanhoidon toteutukseen. Esimerkiksi Kouvolan Vekaranjärvellä sijaitsevassa Karjalan prikaatissa ambulanssikäynnit varuskunnassa ja potilaiden kuljetus sairaalahoitoon myös virka-ajan jälkeen ovat viikoittaista toimintaa. Mikäli päivystävää sairaalaa ei ole Kouvolassa, potilas joudutaan kuljettamaan Kotkaan tai Lappeenrantaan. Tämä voi heikentää varusmiesten palvelusturvallisuutta. Huomiota on syytä kiinnittää myös reserviläisten kertausharjoitustarkastusten toteutukseen, kertausharjoituksen aikaisen erikoissairaanhoidon toteutukseen sekä suurten taistelu- ja sotaharjoitusten aikana toteutettaviin evakointeihin sairaalahoitoon. Vaativimmissa tapauksissa evakuoinnit tehdään nykyisin ensihoitoasemalta sovittuihin evakuointisairaaloihin. Esimerkiksi Kajaanin alueella evakuointi tapahtuu Kainuun keskussairaalaan.

11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)

- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

Poikkeusoloihin varautumisen osalta jää osin epäselväksi, miten kuntien kanssa tehtävä varautuminen toteutuu, mikäli esimerkiksi pelastustoimi ja ensihoito siirrettäisiin pois kuntien vastualueelta. Ehdotetussa laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä on 10 §:ssä määritelty sosiaali- ja terveyshuollon yhteistyöalueet, joita muodostettaisiin viisi kappaletta. Esitysluonnoksen 16 §:n mukaan yhteistyösopimuksissa on puolestaan sovittava häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautumisen edellyttämistä toimenpiteistä. Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta säädettäisiin myös ehdotetun lain 56 §:ssä. Säännöksen mukaan häiriötilanteisiin varautumisesta voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. On tärkeää, että maakuntien palvelulaitosten ja SOTE -yksiköiden poikkeusolojen tehtävistä ja velvoitteista säädetään asianmukaisesti ja riittävällä tarkkuudella.

13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?
- kyllä (avotila)
  - kyllä pääosin (avotila)
  - ei pääosin (avotila)
  - ei (avotila)
  - ei kantaa (avotila)
16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetun lain (322/1987) mukaan puolustusvoimat järjestää terveydenhuoltovastuullaan olevien henkilöiden terveydenhuollon. Terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa vastaa Puolustusvoimien logistiikkalaitos. Lain mukaan terveydenhuolto voidaan järjestää hankkimalla palveluja kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta siten kuin siitä näiden kanssa erikseen sovitaan. Jatkossa mahdolliset palvelut hankitaan joko maakunnalta tai Sote-yhteistyöalueelta.

Tällä hetkellä kunnat laskuttavat naisten vapaaehtoiseen varusmiespalvelukseen hakevilta itseltään todistusmaksun terveystarkastuksesta. Miesten osalta ennakkoterveystarkastukset ovat tarkastettaville maksuttomia ja aiheutuneet kustannukset jaetaan puoliksi STM:n ja PLM:n hallinnonalojen kesken. Tilanne on epätasa-arvoinen naisten kannalta. Tilanne tulisi korjata tasa-arvoiseksi.

Maakuntien tai Sote-yhteistyöalueiden velvoitteeksi tulisi säätää poikkeusoloihin valmistautumista koskeviin kohtiin velvoite vastata kaatuneiden huollosta yhteistyössä puolustusvoimien kanssa.

Kysymyksiä voimaanpanolaista:

17. *Kysymys vain kunnille:* Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?
- kyllä (avotila)
  - ei (avotila)
  - ei kantaa (avotila)
18. *Kysymys vain kunnille:* Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen **ei**, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (*Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön*)
Avotila

19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)
20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)
21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)
22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen **ei** tai **ei pääosin**, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?
(avotila)
23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)
24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia

palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

- a. kyllä (avotila)
- b. ei (avotila)
- c. ei kantaa (avotila)

25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Kysymykset maakuntien rahoituslaista

26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

- a) kyllä (avotila)
- b) kyllä pääosin (avotila)
- c) ei pääosin (avotila)
- d) ei (avotila)
- e) ei kantaa (avotila)

28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)
- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotilaa)

29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27–28 §) riittävä?

- a. kyllä (avotila)
- b. kyllä pääosin (avotila)

- c. ei pääosin (avotila)
- d. ei (avotila)
- e. ei kantaa (avotila)

30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Kysymykset muista lakiluonnoksista

Maakuntajakolaki

31. Pidätkö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)

32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)
34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?
- a. kyllä (avotila)
  - b. kyllä pääosin (avotila)
  - c. ei pääosin (avotila)
  - d. ei (avotila)
  - e. ei kantaa (avotila)

35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Verotus

36. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?
- kyllä (avotila)
  - kyllä pääosin (avotila)
  - ei pääosin (avotila)
  - ei (avotila)
  - ei kantaa (avotila)
37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Henkilöstö ja eläkkeet

38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?
- kyllä (avotila)
  - kyllä pääosin (avotila)
  - ei pääosin (avotila)
  - ei (avotila)
  - ei kantaa (avotila)
39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?
- kyllä (avotila)
  - kyllä pääosin (avotila)
  - ei pääosin (avotila)
  - ei (avotila)
  - ei kantaa (avotila)
40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Uudistuksen vaikutukset

41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?
Esitysluonnoksen perusteella ei ole mahdollista tehdä tarkempia johtopäätöksiä esitysluonnoksen vaikutuksesta puolustusvoimien toimintaan.
42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisäätelistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?
Avotila

Uudistuksen tuki

43. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen?
- a. sote-integraatio
  - b. talous
  - c. hallinto ja johtaminen
  - d. omaisuusjärjestelyt
  - e. tietohallinto ja ICT
  - f. viestintä ja osallisuus
  - g. henkilöstösiirrot
  - h. palvelutarpeen arviointi, tilaaminen
  - i. muuta, mitä?

Muut kysymykset

44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Koska osa kysymyksistä on lähinnä poliittisluonteisia arvo- ja tarkoituksenmukaisuuskysymyksiä, puolustusministeriö ei virastona ota niihin kantaa. Sen sijaan valmius- ja varautumiskysymyksiä koskevat sekä eräät puolustusvoimien toimintaan ja viranomaisyhteistyöhön liittyvät kysymykset kaipaavat täsmentämistä ja täydentämistä. Monilta osin tämä toteutuu, kun valmius- ja varautumiskysymyksiä valmisteleva työryhmä saa työnsä päätökseen.

Tämän kysymyslomakkeen sisältö siirretään pyydetyllä tavalla sähköiseen muotoon.

45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.